

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: LIP EPS Beton 501

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalte bruksområder: Fyllmasse.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

Firma: LIP Norge AS
Adresse: Kanalgata 7
Post nr.: 3263
Sted: Larvik
Land: NORGE
E-post: info@lip.dk
Telefon: +47 33 19 99 16
Faks: +47 33 19 99 17

1.4. Nødtelefonnummer

22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP-klassifisering: Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335

Viktigste skadevirkninger: Irriterer huden. Gir alvorlig øyeskade. Kan forårsake irritasjon av luftveiene. Virker etsende ved blanding.

2.2. Merkingselementer

Piktogrammer

Signalord: Fare

Inneholder

Stoff: Portlandsement; Flue dust, portland cement;

H-setninger

H315 Irriterer huden.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

P-setninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P271 Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

P280	Benytt vernehansker/vernebriller/ansiktsskjerm.
P304+340	VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet.
P305+351+338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
P310	Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/en lege.
P501	Innhold/beholder leveres til et kommunalt gjenvinningsanlegg i henhold til nasjonale og lokale bestemmelser.

Supplerende opplysninger

Inneholder et reduserende stoff som reduserer løselig krom VI. Det reduserende stoffet er aktivt når det lagres på et tørt sted i 12 måneder etter angitt pakkedato. Kromatreduksjonen vil avta ved oppbevaring i fuktige omgivelser, f.eks. på byggeplasser. Åpnet emballasje må lukkes tett etter bruk, og produktet bør brukes opp så snart som mulig.

2.3. Andre farer

Produktet inneholder ikke PBT- eller vPvB-stoffer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Stoff	CAS Nr	EC-nummer	REACH-reg.nr.	Konsentrasjon	Merknader	CLP-klassifisering
Portlandsement	65997-15-1			70 - 80%		Skin Irrit. 2;H315 Skin Sens. 1;H317 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335
Flyveaske	68131-74-8	931-322-8		10 - 15%		
Flue dust, portland cement	68475-76-3	270-659-9	01-2119486767-17	1 -< 5%		Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 STOT SE 3;H335

Se fullstendige H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft, skyll munnen med vann og puss nesen grundig Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging:	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Oppsøk lege omgående.
Hudkontakt:	Fjern forurensede klær. Vask huden lenge og grundig med vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Kontakt med øyne:	Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyll straks med vann (helst øyeglass). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Generelt:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding av støv virker irriterende på de øvre luftveiene. Virker irriterende på huden, kan medføre rødme. Virker etsende ved blanding. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Ingen spesiell, øyeblikkelig behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

Egnede brannsløkkingsmidler: Produktet er ikke direkte brennbart. Velg brannsløkningsmidler basert på branntypen i omgivelsene.

Uegnete brannsløkkingsmidler: Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Produktet er ikke direkte brennbart. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.

5.3. Råd til brannmannskaper

Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk verne drakt bare der personlig kontakt (nærkontakt) er sannsynlig. Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Bruk hansker. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

For innsatspersonell: I tillegg til ovenstående: Kjemikalievernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 943-2.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl må feies/samles opp for ev. gjenbruk og overføres til egnede avfallsbeholdere. Mindre spill tørkes opp med en fuktig klut. Unngå feiing - bruk støvsuger til oppsamling av søl.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Produktet må brukes på steder med god ventilasjon. Rennende vann og øyeglass må være tilgjengelige. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må ikke oppbevares sammen med følgende: Syrer/ Ammoniumsalter / Aluminium/ Alkalimetaller. Holdbarhetstid: Ca. 12 måneder.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Yrkesmessig eksponeringsgrense

Stoffnavn	ppm	mg/m ³	fiber/cm ³	Bemerkninger	Anmerkninger
Sjenerende støv, total		5		Respirabelt støv.	

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

 Utstedt: 24.01.2020
 Versjon: 1.0.0

Sjenerende støv, total		10			
------------------------	--	----	--	--	--

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

Rettsgrunnlag: Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2018-12-20-2186.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud: Bruk overtrekksdrakt.

Personlig verneutstyr, håndvern: Bruk hansker. Hansker av plast eller gummi anbefales. Gjennembruddstiden er ikke bestemt for produktet. Skift hansker ofte. Hansker skal samsvare med EN 12477. En hanskens egnethet og slitestyrke avhenger av bruken, f.eks. kontaktfrekvens og -varighet, hanskematerialets tykkelse, funksjonalitet og motstandsdyktighet mot kjemikalier. Konsulter alltid hanskeleverandøren.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern med P2-filter. Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.

Miljøeksponeringstiltak: Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Parameter	Verdi/enhet
Aggregattilstand	Pulver
Farge	Grå
Lukt	Svak
Løselighet	Blandbart med følgende: Vann.
Eksplorative egenskaper	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper	Ingen data

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
pH (bruksferdig oppløsning)	~ 13	
pH (konsentrat)	Ingen data	
Smeltepunkt	Ingen data	
Frysepunkt	Ingen data	
Startkokepunkt og kokepunktintervall	Ingen data	
Flammepunkt	Ingen data	
Fordampningshastighet	Ingen data	
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen data	
Antennelsesgrenser	Ingen data	
Eksplasjonsgrenser	Ingen data	
Damptrykk	Ingen data	
Damptetthet	Ingen data	
Relativ tetthet	Ingen data	
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ingen data	
Selvantennelsestemperatur	Ingen data	

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

Nedbrytningstemperatur	Ingen data	
Viskositet	Ingen data	
Lukterskel	Ingen data	

9.2. Andre opplysninger

Parameter	Verdi/enhet	Anmerkninger
Tetthet	250 - 400 kg/m ³	

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende: Syrer/ Ammoniumsalter / Aluminium/ Alkalimetaller.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger. Inneholder et reduksjonsmiddel som reduserer løselig seksverdig krom. Reduksjonsmidlet er aktivt ved tørt lagring i 12 måneder etter oppgitt pakkedato.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå kontakt med fuktighet og vann.

10.5. Uforenlige materialer

Syrer/ Ammoniumsalter / Aluminium/ Alkalimetaller.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen kjente.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt toksisitet - dermal:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt toksisitet - innånding:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Etsing/hudirritasjon:	Virker irriterende på huden, kan medføre rødme. Virker etsende ved blanding.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.
Åndedrettssensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftfremkallende egenskaper:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for reproduksjonsevnen:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Innånding av støv virker irriterende på de øvre luftveiene. Kan ved svelging virke irriterende på slimhinnene i munnen og mage/tarmkanalen. Testdata foreligger ikke.

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0**Gjentatt STOT-eksponering:** Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.**Skadelig for luftveiene:** Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.**Andre toksikologiske virkninger:** Ingen kjente.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ikke-bionedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Ingen forventet bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord

Herder til en fast, ikke-mobil masse.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen vurdering påkrevet, da produktet kun inneholder uorganiske stoffer.

12.6. Andre skadevirkninger

Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann.

Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.

Urenset emballasje kasseres via lokale systemer for avfallshåndtering.

Avfallskategori:

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 17 01 06*blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer

Størknet sement er ikke-farlig avfall. Kontakt lokale myndigheter for å få anvisninger om avfallshåndtering. Bruk nedenstående kode for avfallsregistrering.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 17 01 07andre blandinger av betong, murstein, takstein og keramikk enn dem nevnt i 17 01 06
Avfallsstoffnummer: 7091

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1. FN-nummer: Ikke relevant.**14.2. FN-forsendelsesnavn:** Ikke relevant.**14.3. Transportfareklasse(r):** Ikke relevant.**14.4. Emballasjegrupper:** Ikke relevant.**14.5. Miljøfarer:** Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen.

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Spesielle hensyn: Skal bare brukes mens det vannløselige kromatnivået er lavere enn 2 mg/kg tørr sement. Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdannelse.

Omfattes av:
Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning.
Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Øvrig informasjon: Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Versjonslogg og angivelse av endringer

Versjon	Revisjonsdato	Ansvarlig	Endringer
1.0.0	24.01.2020	Bureau Veritas HSE - RBE	

Forkortelser:
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity
DNEL: Derived No Effect Level
PNEC: Predicted No Effect Concentration

Øvrig informasjon: Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

Råd ifm. opplæring: Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.

Klassifiseringsmetode: Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.

Liste over relevante H-setninger

H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

SDS utarbeidet av

Firma: Bureau Veritas HSE
Adresse: Oldenborggade 25-31
Post nr.: 7000

Sikkerhetsdatablad

LIP EPS Beton 501

Utstedt: 24.01.2020
Versjon: 1.0.0

Sted: Fredericia
Land: DANMARK
E-post: infohse@dk.bureauveritas.com
Telefon: +45 77 31 11 00

Dokumentspråk: NO